

OSASUN SAILA

Administrazio eta Finantzaketa
Sanitarioko Sailburuordetza
*Araubide Juridiko, Ekonomiko eta
Zerbitzu Orokorretako Zuzendaritza*

DEPARTAMENTO DE SALUD

Viceconsejería de Administración y
Financiación Sanitarias
*Dirección de Régimen Jurídico,
Económico y Servicios Generales*

AGINDUA, 2021EKO UZTAILAREN 14KOA, OSASUNEKO SAILBURUARENA, EUSKADIKO OSASUN PUBLIKOAREN LEGE-AURREPROIEKTUA EGITEKO PROZEDURARI HASIERA EMATEN DIONA.

Euskadiko Antolamendu Sanitarioari buruzko ekainaren 26ko 8/1997 Legea funtsezko tresna izan zen bere garaian euskal botere publikoek herritarrekiko hartzen duten konpromisoa artikulatzeko, osasuna babestearekin eta zaintzarekin lotutako eskubide hain garrantzitsua garatu eta aplikatzeari dagokionez. Lege hau onartu zenetik, osasun-politikak eta osasun-sistema garatzea lehentasunezkoa izan da Euskadiko ekintza publikoan.

Urte hauetan, euskal biztanleriaren osasunarekin lotutako beharrak behar bezala bete dira, eta, hain zuzen ere, Euskadin osasun-erakunde positiboak dira eta herritarrek positiboki baloratzen dute osasun-eredua; hala ere, onartu behar da oraindik ere desberdintasun sozialak daudela osasunean; hau da, desberdintasun bidegabeak eta saihestezinak daudela sozialki, ekonomikoki, demografikoki edo geografikoki definituta dauden taldeen artean.

Osasuna sustatzeko munduko konferentzian (Helsinki 2013), Politika Guztietan Osasuna ardatz hartuta, agerian geratu zen osasuna nagusiki osasun-esparrutik kanpoko faktoreek zehazten dutela, eta osasun-politika eraginkor batek sektore publiko guztiak artatu behar dituela. Horrekin bat etorritik, gobernuei dei egin zitzaizkien Politika Guztietan Osasunaren ikuspegia har zezaten beren gobernu-estrategietan.

Era berean, 2020an deklaraturako Covid-19 pandemiak agerian utzi du araudiaren bidez indartu behar direla herritar guztien osasuna mehatxatzen duten osasun-larrialdiei ahalik eta erantzun onena emateko mekanismoak, tresnak eta neurriak, hala nola pandemiak, baita mota horretako eta beste mota bateko alertak eta osasun-krisiak ere.

Ganberatik bertatik etorritako lege-proposamen baten ondorioz, Eusko Legebiltzarrak berriki onartu du ekainaren 24ko 2/2021 Legea, COVID-19 pandemia kudeatzeko neurri buruzkoa (2021eko ekainaren 30eko EHAA, 128. zk.). Lege honen xedea da euskal administrazio publikoen eskumenekoak diren tresna juridikoak eta jarduketak arautzea, osasun publikoa prebenitzeko eta zaintzeko, pertsonen segurtasuna bermatzeko eta euskal osasun-sistemaren gaitasunei eusteko COVID-19 pandemiak eragindako osasun-larrialdiko egoeran.

Beraz, kontuan hartuta gaur egun osasuna eta ongizatea hobetzea botere publiko guztien helburua dela, haien jardunak, edozein eremu izanda ere, osasuna hobetzera eta herritarren ongizatea handitzen laguntzera zuzendu behar du. Hori da, laburbilduta, arestian aipaturako politika guztietako osasunaren ikuspegia, erakunde publikoen esku-hartzeak inspiratu behar dituen, eta aukera ematen duena, modu zehatzago eta eraginkorragoan, politika-sektore eta -arlotako erabakiak hartzean osasunari buruzko gogoetak txertatzeko.

Osasun publikoaren bilakaera horrek berekin dakar gaur egun haren garapen-eremuan esku hartzen duten eragile askoren inplikazioa. Euskadiko Osasun Sistemaz gain, arlo

horretan zalantzarik gabeko eragina duten gaietan eskumena duten Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuek ere esku hartzen dute; esate baterako, honako alderdi hauek eragiten diote osasun publikoari: arriskuen prebentzioa eta laneko osasuna, alderdi ekonomikoak (garraioak, nekazaritza, abeltzaintza, industria), tributuak, hezkuntza (eskola-osasuna), gizarte- eta berdintasun-politikak, enplegua, gazteria edo jarduera fisikoa, kontsumoa eta merkataritza sustatzeko politikak. Osasun publikoaren arloan beste administrazio eta gizarte-eragile batzuek esku hartzen dute, hala nola Foru-Aldundiek, Udalek, unibertsitateek eta, bistan denez, osasun pribatuak. Horregatik, Osasun Publikoak euskal herritar guztiak inplikatzeko ditu, bai gizarte zibila, bai sektore pribatuak.

Aurrekoa dela eta, ezinbestekoa da lege-testu berri baten bidez sistema berri bati ekitea. Sistema horretan, osasun publikoaren arloan esku hartzen duten eta Euskadiko osasun-sistematik kanpo dauden eragile asko biltzen dira, eta sistema horrekin harreman saihestezina izaten jarraitzen du. Hori dela eta, lege honek Euskadiko Osasun Publikoaren Sistema sortu eta konfiguratzeko du. Erantzukizun publikoko sare publiko artikulatu gisa antolatzen da, eta haren helburua, Politika Guztietako Osasunaren paradigman oinarrituta, izaera integraleko zerbitzu multzo bat eskaintzea da, herritarrek ahalik eta osasun-mailarik handiena izan dezaten eta horri euts diezaioten.

Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioako sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen Lehendakariaren irailaren 6ko 18/2020 Dekretuaren 12. artikulua araberak, Osasun Sailari dagozkio, besteak beste, osasun publikoko eta elikagaien eta ingurumenaren osasuna babesteko egitekoak eta jardun-arloak.

Osasun Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen martxoaren 23ko 116/2021 Dekretuaren 4.1 artikulua Osasuneko sailburuari esleitzen dizkio Jaurlaritzari buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legearen 26. eta 28. artikuluetan ezarritako eskumenak, bai eta Osasun Sailari dagozkion eginkizunen eta jardun-arloen esparruan indarrean dagoen legeriak esleitzen dizkionak ere.

Lege-aurreproiektu hau egiteko eta izapidetzeko prozedurak Xedapen Orokorrek Egiteko Prozedurari buruzko abenduaren 22ko 8/2003 Legean jasotako aginduak bete beharko ditu.

Aipatutako 8/2003 Legeak 4.1 artikuluan ezartzen duenez, proiektatutako arau-xedapenaren gaiaren gainean eskumena duen saileko titularraren aginduz hasiko da prozedura hori.

Azaldutakoa kontuan hartuta, eta hasteko aginduak bete beharreko edukia zehazten duen abenduaren 22ko 8/2003 Legearen 5.1 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, honako hau,

EBAZTEN DUT

Lehenengoa. - Xedea.

Agindu honen xedea da Euskal Osasun Publikoaren Legearen aurreproiektua egiteko prozedura hastea.

Bigarrena.- Arauaren helburua.

Arau honen helburua Osasun Publikoaren Sistema sortzea eta konfiguratzeko da, eta erantzukizun publikoko sare publiko artikulatu gisa antolatzea. Sistema horren helburua da, Politika Guztietan Osasunaren paradigman oinarrituta, izaera integraleko

zerbitzu multzo bat eskaintzea, herritarrek ahalik eta osasun-maila handiena izan dezaten eta horri euts diezaioten.

Hirugarrena.- Bideragarritasun juridikoa eta materiala zenbatatea.

Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioiko sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen lehendakariaren irailaren 6ko 18/2021 Dekretuak osasun publikoaren jardun-arloa ezartzen du Osasun Sailaren eskumenzat, zehazki 12.1.b) artikuluan.

Osasun Sailaren barruan, eta Osasun Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen martxoaren 23ko 116/2021 Dekretuan xedatutakoaren arabera, Osasuneko sailburuari dagokio Jaurlearitzi buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legearen 26. eta 28. artikuluetan ezarritako eskumenak baliatzea.

Eskumen hori baliatzea Eusko Jaurlearitzi dagokio, Jaurlearitzi buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legearen 18 a) artikuluan arabera, zeinak lege-proiektuak onartzeko ahalmena ematen baitio. Gogoeta horrek aurreproiektuaren bideragarritasun juridikoa sostengatzen du.

4. artikulua.- Ordenamendu juridikoan duen eragina.

1978ko Espainiako Konstituzioak funtsezko urratsa eman zuen herritarren osasuna hobetzeko bidean, haren babeserako eskubidea aitortu baitzuen 43. artikuluan, eta, horretarako, botere publikoen esku utzi zuen osasun publikoa antolatzea eta babestea, prebentzio-neurrien eta beharrezko prestazio eta zerbitzuen bidez. Arau horren 149.16 artikulua adierazten digu Estatuari dagokiola osasunaren oinarriak eta koordinazio orokorra egitea.

Legegintza-ekimenak Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 18. artikuluan du eskumen-justifikazioa; artikulua horrek Euskal Autonomia Erkidegoari esleitzen dio barne-osasunaren arloko Estatuko araudia garatzeko eta betearazteko eskumena.

Ikuspegi materialetik, ekimenak ez du inolako eragozpenik aurkitzen hori gauzatzeko.

Aurreproiektua onartzeak eragina izango du Euskadiko Antolamendu Sanitarioaren ekainaren 6ko 8/1997 Legean, Osasun Planari buruzko erregulazioaren bidez, eta haren aurkako arau guztien indargabetzea ekarriko du.

Lege-aurreproiektuaren xedea kontuan hartuta, aurreikus daiteke gerora araua garatzeko erregelamendu-arauak onartu behar direla.

5. artikulua.- Eragina eraginpeko administrazio publikoen aurrekontuetan eta, hala badagokio, osasun-sektorean.

Prozedura izapidetzean, dagokion memoria ekonomikoa erantsi beharko da, arauak eragindako administrazioen eta Osakidetza bezalako erakunde publikoen aurrekontuetan duen eragina aztertzeko.

Memoria horrek kostuaren estimazioa eta eragindako administrazio publikoen aurrekontuetan izango duen eragina jaso beharko ditu. Sektore pribatuarentzat eta, oro har, ekonomiarentzat izan daitekeen kostua ere ebaluatu beharko da, Xedapen Orokorrek Egiteko Prozeduraren abenduaren 22ko 8/2003 Legearen 10.3 artikuluan xedatutakoaren arabera.

Arau-hauste administratiboak tipifikatzen dituen zehapen-araubide bat aurreikusten bada, zehapen ekonomikoak ezarriko dira, eta horrek esan nahi du diru-sarrerak jasoko direla, eta horiek ere kontuan hartu beharko direla.

6. artikulua.- Izapide eta txosten egokiak.

Aurreproiektu hau izapidetzean, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurari buruzko abenduaren 22ko 8/2003 Legean ezarritako izapideak beteko dira, bai eta izapidetze elektronikolari buruz Gobernu Kontseiluak hartutako erabakiak ere.

Hasteko agindu hau eman aurretik, aurretiko kontsulta-izapidea egin da, eta bertan zenbait ekarpen jaso dira Tramitaguneren bidez (SATSE+Bilboko Mediku Zientzien Akademia) eta IREKIAN. Alegazio horiei erantzun zaie, eta espedientean jasota daude.

Legesarean hasteko agindu horri dagokion publikitatea eman ondoren, bai eta lege-aurreproiektuari eta alde zuzenaren onarpenaren aginduari ere, espedienteari erantsiko zaizkio justifikazio-memoria teknikoak eta proiektuaren memoria ekonomikoak.

Izapide horiek bete ondoren, espedientean sartuko da Osasun Saileko Araubide Juridiko, Ekonomiko eta Zerbitzu Orokorretako Zuzendaritzak egindako txosten juridikoa.

Aurreproiektuaren entzunaldiaren izapidea egingo da, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurari buruzko abenduaren 22ko 8/2003 Legearen 8. artikuluan ezarritakoaren arabera.

Era berean, testua beste administrazio batzuei kontsultatzeko eta parte hartzeko izapidetuko da, abenduaren 22ko 8/2003 Legearen 9. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 19. artikuluko aurreikuspenen arabera, generoaren araberrako eraginaren ebaluazio-txostena erantsiko da, Osasun Saileko Berdintasun Unitateak egina, edo, proiektuak generoaren ikuspuntutik garrantzirik ez duela uste bada, emakumeen eta gizonen egoeran duen eragina nulua edo minimoa delako, dagokion genero-eraginaren txostena erantsiko da, non behar bezala justifikatuko baita falta dela.

Kanpoko txostenei dagokienez, honako hauek egiteko eskatuko dira:

- Herritarrak Hartzeko eta Administrazioa Berritzeko eta Hobetzeko Zuzendaritzaren txostena, urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuak, Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duenak, 12.1.d) artikuluan ezarritakoaren arabera, proiektuaren antolaketa-edukiari buruz.
- Herri Administrazioetan Hizkuntza Normalizatzeko Zuzendaritzaren txostena, Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen otsailaren 23ko 73/2021 Dekretuaren 14.2.l) artikuluan arabera. Txosten honen xedea da, nahitaez eta onartu aurretik, Eusko Jaurlaritzan egiten diren xedapen orokorren proiektuen berri ematea, euskararen erabileraren normalizazioan duten eraginari eta hizkuntza-arloan indarrean dagoen araudiari egokitzeari dagokienez.
- Euskadiko Osasun Kontseilua eta Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako Osasun Arloko Kontseiluak arautzen dituen ekainaren 22ko 260/1999 Dekretuaren aurreikuspena betez, zirriborroa Euskadiko Osasun Kontseiluak aztertu beharko du.

- Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuari buruzko abenduaren 22ko 6/2003 Legearen 36. artikulua araberako proiektuari buruzko txostena egingo du Euskadiko Kontsumoko Kontsulta Batzordeak.
- Tokiko Gobernuen Batzordearen txostena, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 91.1 artikuluan xedatutakoaren arabera.
- Generoaren araberako eraginaren aurretiazko ebaluazio-txostenean adierazitakoa behar bezala aplikatzen dela egiaztatzeko eta, hala badagokio, egokitzat jotzen dituen hobekuntza-proposamenak egiteko, Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 21. artikuluan aurreikusitako txostena egingo du Emakundek.
- Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen txostena, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1.a) artikuluan aurreikusitakoaren arabera.
- Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren ekonomia- eta araudi-kontrolari buruzko nahitaezko txostena, urriaren 19ko 2/2017 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko Legearen testu bateginaren III. tituluko IV. kapituluaren eta Euskal Autonomia Erkidegoko barneko ekonomiaren kontrola eta kontabilitatea garatzen dituen urriaren 31ko 464/1995 Dekretuan ezarritakoaren arabera.
- Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoari buruzko azaroaren 24ko 9/2004 Legearen 3.1 artikuluan xedatutakoaren arabera.

Esparru horretan, eta Jaurlaritzaren Legearen 56.2 artikuluan xedatutakoa betez – Jaurlaritzaren ekainaren 30eko 7/1981 Legea aldatzen duen ekainaren 2ko 8/2016 Legeak emandako idazkeran –, "Aholku Batzorde Juridikoari bidaltzen zaion dokumentazio bera, aldi berean, Eusko Legebiltzarrari bidaliko zaio, legebiltzar-taldeen horren berri izan dezaten".

Ez da ikusten Europar Batasunaren aurrean izapiderik egin behar denik.

7. artikulua.- Testua bi hizkuntzatan idazteko erabilitako metodoa. Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 8.1 artikuluan aurreikusitakoa betetzeko, Itzulpen Zerbitzu Ofizialak (IZO) arau-testuaren gaztelaniazko/euskarazko bertsioa itzuliko du.

Vitoria-Gasteiz, 2021eko uztailaren 14a

Osasuneko sailburua
Miren Gotzone Sagardui Goikoetxea

